

**PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O REVIZIJI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2008.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REVIZIJI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. točka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine 41/01 – pročišćeni tekst 55/01).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o reviziji donesen je koncem 2005. i objavljen je u Narodnim novima broj 146/05 te je stupio na snagu 20. prosinca 2005.

Zakonom o reviziji uređuje se obavljanje revizije financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja obveznika revizije, određuju osobe ovlaštene za pružanje usluga revizije, uvjeti za obavljanje usluga revizije, revizorski odbor, osnivanje i rad Hrvatske revizorske komore te nadzor njezina poslovanja, nadzor i provjera kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje usluga revizije te druga pitanja u vezi s revizijom.

U okviru pregovora s Europskom unijom, Poglavlje 6 - Pravo trgovačkih društava jedan dio odnosi se i na područje revizije, posebice zakonske revizije u kojem je nužno usklađenje s pravnom stečevinom Europske unije.

Zakon je u vremenu donošenja bio usklađen s 8. Direktivom Europske unije koja je izmijenjena 17. svibnja 2006., kada je donijeta Direktiva 2006/46-3/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća o zakonom propisanim revizijama godišnjih financijskih izvješća i konsolidiranih financijskih izvješća kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i ukida Direktiva Vijeća 84/253/EEZ.

Prema navedenoj direktivi potrebno je uskladiti odredbe Zakona o reviziji u dijelu mogućnosti obavljanja revizije stranih revizora na području Republike Hrvatske, provođenju javnog nadzora nad revizorskom strukom, provjeru kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, te određena druga manje značajna usklađenja za kojima se ukazala potreba tijekom primjene važećeg Zakona.

Zakonom o reviziji propisani su uvjeti koje mora ispunjavati ovlašteni revizor da bi mogao steći certifikat za zvanje ovlaštenog revizora kojeg izdaje Hrvatska revizorska komora (dalje u tekstu: Komora).

Prema pravnoj stečevini Europske unije proizlazi da se odobrenje za rad, odnosno certifikat mora izdati i revizorima iz drugih država, odnosno da reviziju na području Republike Hrvatske mogu obavljati i strani državljani. Stoga je u predloženim izmjenama i dopunama Zakona o reviziji propisana ova mogućnost na način da ovlašteni revizor može biti državljanin Republike Hrvatske ili strani državljanin kome je potrebno nostrificirati stranu ispravu kojom dokazuje zvanje ovlaštenog revizora. Isto tako, provjerit će se i njegovo

poznavanje zakonodavstva Republike Hrvatske, a provjera će se provoditi na hrvatskom jeziku.

U Zakonu se mijenjaju i odredbe koje se odnose na javni nadzor. Naime do sada je javni nadzor nad revizorskom strukom i Komorom bio u nadležnosti Ministarstva financija.

Međutim, prema 8. Direktivi zahtjeva se da javni nadzor nad revizorskom strukom pa tako i Komorom bude u nadležnosti posebnog tijela neovisnog od struke. Zahtjeva se da se uspostavi djelotvoran sustav javnog nadzora za revizorska društva i ovlaštene revizore, a javni nadzor trebaju provoditi osobe koje nisu profesionalno angažirane u provođenju revizija, ali posjeduju znanja na tom području. Javnom nadzoru podliježu postupci na temelju kojih su izdane dozvole za rad revizorskim društvima i certifikati ovlaštenim revizorima, zatim provjera standarda vezanih uz profesionalnu etiku, unutarnja kontrola kvalitete revizorskih društava, provjera kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, sustav obrazovanja i usavršavanja revizora te druge aktivnosti propisane Zakonom.

S obzirom da ovaj nadzor mora provoditi tijelo neovisno od struke odredbama predloženih izmjena i dopuna Zakona o reviziji predloženo je da takav nadzor provodi Odbor za javni nadzor čije članove na prijedlog ministra financija imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske. Članovi odbora moraju biti stručne osobe, poznavatelji područja revizije, a koji se u posljednje tri godine ne bave aktivno revizijom. Moraju biti zastupljeni iz različitih područja i ispunjavati određene stručne uvjete kao što su završen studijski program druge razine studija prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju iz području prava ili ekonomije, najmanje pet godina djelovanja na području računovodstva, revizije, financija ili pravosuđa te drugi uvjeti.

Odbor za javni nadzor provodi javni nadzor revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora putem Komore ili ovlaštenih vještaka, te po potrebi u suradnji s nadležnim državnim tijelima.

O svome radu Odbor izvještava Vladu Republike Hrvatske, a program rada Odbora i izvješće o radu moraju se objaviti na internetskim stranicama, upravo s ciljem postizanja transparentnosti njihova rada.

Članovi Odbora biraju se na razdoblje od četiri godine i njihove aktivnosti financiraju se iz državnog proračuna iz razloga njihove financijske i potpune neovisnosti. Stručne poslove za Odbor provodit će Ministarstvo financija, a poslovníkom kojeg potvrđuje Vlada Republike Hrvatske, pobliže se određuje rad i aktivnosti te funkcioniranje Odbora.

Odbor kao neovisno i samostalno tijelo javnog nadzora imao bi također ulogu suradnje sa srodnim nadzornim tijelima drugih država članica i trećih zemalja, iz razloga što je takva suradnja neminovna posebice ako se utvrde određene nepravilne aktivnosti i radnje bilo domaćih ili stranih ovlaštenih revizora i revizorskih tvrtki. To je ujedno i obveza propisana 8. Direktivom.

Osim javnog nadzora predloženim Zakonom potrebno je propisati i provjeru kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora.

I do sada je provjera kvalitete rada bila propisana važećim Zakonom o reviziji, međutim nije bila uspostavljena jer se čekalo na konačno usklađenje s 8. Direktivom.

Provođenje provjere kvalitete rada u nadležnosti je Komore koja mora provjeravati neovisno i objektivno je li se revizije obavljaju u skladu sa Zakonom i Međunarodnim revizijskim standardima, odnosno metodologijom i drugim pravilima revizorske struke. Uz to ispituju se i drugi elementi revizorska rada, od ispunjenja zahtjeva neovisnosti, uvjeta za izdavanje dozvole i certifikata, kvalitete i kvantitete svih angažiranih potencijala (ljudskih i materijalnih), zaračunate naknade i drugo.

Provjera kvalitete rada provodit će se i nadalje jednom u šest (6) godina, a najmanje jednom u tri (3) godine kod revizorskog društva ili samostalnog revizora koji obavljaju revizije subjekata od javnog interesa.

Većina odredaba koja propisuje postupke provjere kvalitete rada revizorskih društava te samostalnih i ovlaštenih revizora ne mijenja se.

Međutim, za ovlaštene revizore koji obavljaju provjeru kvalitete rada bitni su određeni uvjeti koje moraju ispunjavati, a to je petogodišnje iskustvo na poslovima revizije te da ih imenuje Upravno vijeće Komore uz prethodnu suglasnost Odbora za javni nadzor. Imenovanje se mora provesti na objektivna način kako bi se spriječio sukob interesa između osoba koje provode provjeru kvalitete rada i revidiranih subjekata. Stoga provjera kvalitete rada mora biti organizirana na način da bude neovisna o revizorima i društvima koja podliježu reviziji. Stoga će ovlašteni revizori koji provode provjeru kvalitete rada biti financirani iz sredstava Komore koja su posebno izdvojena za tu svrhu. Na taj način postiže se financijska neovisnost onih ovlaštenih revizora koji provode provjeru kvalitete rada kod revizorskih društava i samostalnih revizora.

Novo odredbe u Zakonu odnose se i na Izvješće o transparentnosti koje revizorska društva i samostalni revizor sastavljaju prilikom obavljanja revizije društva od javnog interesa kao što su trgovačka društva čiji vrijednosni papiri kotiraju na burzi, banke i druge financijske institucije te trgovačka društva od posebnog državnog interesa čiji temeljni kapital prelazi 300.000.000,00 kuna.

Izvješće o transparentnosti sastavlja se iz razloga kako bi se dobila opća slika i uvid u revizorska društva koja obavljaju naprijed navedene revizije. Izvješće o transparentnosti mora sadržavati niz podataka kao primjerice opis ustrojstva i strukture vlasništva, opis upravljačke strukture revizorskog društva i samostalnog revizora, njihov opis unutarnjeg sustava kontrole kvalitete, popis subjekata od javnog interesa za koje su prethodne godine obavljene revizije, izjava vezana uz neovisnost, podaci koji se odnose na financijsko poslovanje te drugi podaci navedeni u Zakonu.

Osim Izvješća o transparentnosti Zakonom je propisana i zamjena – rotacija ovlaštenih revizora pri obavljanju revizija financijskih izvješća subjekata od javnog interesa, s time da ovlašteni revizor može ponovno sudjelovati u obavljanju revizije kod istog subjekta nakon proteka razdoblja od najmanje dvije godine.

Na taj način želi se postići neovisnost ovlaštenih revizora od revidiranog subjekta, što nužno ne znači promjenu revizorskog društva, već samo ovlaštenog revizora – potpisnika revizorskog izvješća.

Nadalje, značajna promjena u predloženim izmjenama i dopunama Zakona o reviziji odnosi se na prestanak važenja Tarife revizorskih usluga radi usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije te poštivanja načela slobodne tržišne utakmice. Međutim, ugovori kojima je naknada ugovorena temeljem Tarife revizorskih usluga ostaju na snazi do ispunjenja.

Osim ovih značajnih usklađenja predloženih zakonskih odredbi provode se i druge, manje značajne izmjene Zakona za što se ukazala potreba tijekom njegove primjene od 2005. godine. Mijenjaju se odredbe koje se odnose na sastav i broj članova Upravnog vijeća Komore gdje se broj članova s deset smanjuje na sedam, a briše se i regionalna zastupljenost. Na predloženi način bit će lakše obavljati poslove, a dat će se veća mogućnost da u radu Upravnog vijeća sudjeluju predstavnici velikih revizorskih tvrtki, umjesto revizorskih tvrtki iz različitih regija što do sada nije bio slučaj.

Odredbe o objavi Izvješća o transparentnosti i rotacija – zamjena revizora stupit će na snagu danom pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona potrebno je osigurati sredstva u državnom proračunu za članove Odbora za javni nadzor. S obzirom da se radi o sedam članova Odbora planira se da će na godišnjoj razini biti potrebno osigurati oko 200.000,00 kn uz pretpostavku da se članovi Odbora sastaju mjesečno.

Sredstva za provođenje provjere kvalitete osigurat će Hrvatska revizorska komora u okviru svojih sredstava.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predloženo donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, s obzirom da se radi o usklađivanju zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske zajednice.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REVIZIJI

Članak 1.

U Zakonu o reviziji (Narodne novine broj 146/05) u članku 1. iza riječi „ te nadzor njezina poslovanja,“ dodaju se riječi „ Odbor za javni nadzor, provođenje javnog nadzora,“.

Članak 2.

U članku 6. stavci od 1. do 4. brišu se, a dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 1. i 2.

Članak 3.

Članak 7. mijenja se i glasi:

„Članak 7.

(1) Ovlašteni revizor je neovisna stručna osoba koja je stekla certifikat Komore za zvanje ovlaštenog revizora.

(2) Za stjecanje certifikata kandidat mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. mora imati visoko stručno obrazovanje,
2. mora imati najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima obavljanja revizije, od kojih najmanje dvije godine uz mentorstvo ovlaštenog revizora ili revizora ovlaštenog u drugoj državi članici Europske unije.
3. mora imati položen ispit za ovlaštenog revizora,
4. mora imati dokaz da nije pravomoćno osuđivan za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja.

(3) Nakon stjecanja certifikata za zvanje ovlaštenog revizora, ovlašteni revizor ima pravo i obvezu kontinuirano stručno se usavršavati prema programu obrazovanja koji donosi Komora.

(4) Ovlašteni revizor može biti državljanin Republike Hrvatske ili strani državljanin kojemu Komora nostrificira stranu ispravu kojom dokazuje zvanje ovlaštenog revizora. Strana isprava će se nostrificirati nakon što se provjeri predlagateljevo poznavanje zakonodavstva Republike Hrvatske potrebno za obavljanje poslova revizije. Poznavanje zakonodavstva odnosi se na područje računovodstva i revizije, trgovačkog prava, poreznog prava i radnog prava. Program provjere poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske utvrđuje Komora, a provjera se vrši na hrvatskom jeziku. Suglasnost na program provjere poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske daje Odbor za javni nadzor.

(5) Ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora polaže se prema programu Komore na koji suglasnost daje Odbor za javni nadzor.

(6) Certifikat o zvanju ovlaštenog revizora pisani je dokument koji ovlaštenom revizoru izdaje Komora nakon položenog ispita i ispunjenja uvjeta propisanih ovim člankom.

(7) Pravo na obavljanje revizije ovlaštenu revizora stječe ispunjenjem uvjeta propisanih odredbama ovoga članka i upisom u registar ovlaštenih revizora koji se vodi u Komori.

(8) Ovlašteni revizor mora djelovati u skladu s Kodeksom profesionalne etike revizora.“.

Članak 4.

Iza članka 11. dodaje se novi članak 11.a koji glasi:

„Članak 11.a

Na revizorska društva i samostalne revizore ne primjenjuju se odredbe Zakona o Hrvatskoj gospodarskoj komori.“.

Članak 5.

U članku 12., stavku 5. iza riječi „Komoru“ dodaju se riječi „i Odbor za javni nadzor“, a brišu riječi „Ministarstvo financija“.

U članku 12. stavku 5. iza riječi: „članka“ briše se točka i dodaju riječi: „uz detaljno obrazloženje razloga koji su doveli do istog.“.

Članak 6.

U članku 15. stavku 3. briše se točka iza riječi „Komora“ i dodaju riječi: „i za potrebe javnog nadzora.“.

Članak 7.

Iza članka 17. dodaje se podnaslov i novi članak 17.a koji glase:

„Izvešće o transparentnosti

Članak 17.a

(1) Revizorsko društvo i samostalni revizor, koji obavljaju reviziju društava od javnog interesa propisanih odredbama članka 27. ovoga Zakona, dužni su u roku tri mjeseca od isteka poslovne godine objaviti na svojim internetskim stranicama godišnja izvješća o transparentnosti koja sadrže:

1. opis pravnog ustrojstvenog oblika i strukture vlasništva revizorskog društva i samostalnog revizora,
2. opis mreže te njenog pravnog i strukturnog uređenja, ako revizorsko društvo pripada mreži,
3. opis upravljačke strukture revizorskog društva i samostalnog revizora,
4. opis unutarnjeg sustava kontrole kvalitete revizorskog društva ili samostalnog revizora te izjavu upravnog ili poslovnog tijela o djelotvornosti njegova rada,
5. naznaku kada je izvršena posljednja provjera kvalitete rada iz članka 43. ovoga Zakona,

6. popis subjekata od javnog interesa za koje su tijekom prethodne poslovne godine provedene revizije prema članku 2. ovoga Zakona,
7. izjavu koja se odnosi na neovisnost rada revizorskog društva i samostalnog revizora kojom se potvrđuje da je obavljen unutarnji pregled poštivanja zahtjeva o neovisnosti,
8. izjavu o politici revizorskog društva i samostalnog revizora, vezanu uz stalno usavršavanje ovlaštenih revizora,
9. sveukupne financijske informacije i podatke koji pokazuju značaj revizorskog društva i samostalnog revizora, poput ukupnog prometa, razdijeljenog u naknade iz zakonom propisane revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja i naknade zaračunate za druge usluge davanja jamstva, poreznog savjetovanja i druge usluge koje nisu povezane s revizijom,
10. podatke o osnovici za primanja ovlaštenih revizora koji potpisuju revizorska izvješća o obavljenim revizijama subjekata od javnog interesa.

(2) Samostalni revizor ili osoba ovlaštena za zastupanje revizorskog društva potpisuje izvješće o transparentnosti.“.

Članak 8.

Članak 18. mijenja se i glasi:

„Revizorsko društvo i/ili samostalni revizor dužni su se sukladno propisima o osiguranju osigurati i obnavljati osiguranje od odgovornosti za štetu koju bi trećim osobama mogli počinuti obavljanjem usluga revizije.“.

Članak 9.

Članak 20. i naslov iznad njega mijenjaju se i glase:

*„Naknada za obavljenju reviziju
Članak 20.*

(1) Za obavljenju reviziju plaća se naknada. Iznos naknade određuje se ugovorom.

(2) Iznos naknade iz stavka 1. ovog članka ne smije biti podložan nikakvom obliku uvjetovanja, ne smije ovisiti niti biti povezan s pružanjem dodatnih usluga tijela nad kojim se obavlja revizija.“.

Članak 10.

Iza članka 26. dodaje se podnaslov i novi članci 26.a i 26.b koji glase:

„Zamjena ovlaštenog revizora i zabrana zapošljavanja

Članak 26.a

(1) Revizorsko društvo i samostalni revizor dužni su najkasnije svake sedme godine od početka obavljanja revizije financijskih izvješća subjekata od javnog interesa provesti zamjenu ovlaštenog revizora, potpisnika revizorskog izvješća.

(2) Ovlašteni revizor iz stavka 1. ovoga članka može ponovno sudjelovati u obavljanju revizije kod istog subjekta nakon proteka razdoblja od najmanje dvije godine nakon potpisivanja revizorskog izvješća.

Članak 26.b

(1) Ovlašteni revizor, u razdoblju od najmanje dvije godine nakon što je dao otkaz u revizorskom društvu ili kod samostalnog revizora, ne smije postati članom upravljačke strukture kod revidiranog subjekta čija izvješća je potpisao.“.

Članak 11.

U članku 29. Zakona dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Revizorsko društvo i samostalni revizor, koji obavljaju reviziju društava od javnog interesa propisanih odredbama članka 27. ovoga Zakona, potvrđuju revizorskom odboru tih društava, jednom godišnje, u pisanom obliku svoju neovisnost od subjekta javnog interesa čiju reviziju financijskih izvješća provode. Izvještavaju revizorski odbor o dodatnim uslugama kod tog subjekta i raspravljaju o mogućim prijetnjama njihovoj neovisnosti i zaštitnim mehanizmima protiv istih.“.

Članak 12.

U članku 32. stavku 2. točka 3. briše se, a u točki 13. riječi: „Ministarstvo financija“ zamjenjuju se riječima: „Odbor za javni nadzor“.

Iza točke 17. dodaje se nova točka 18. koja glasi:

„18. dužna je surađivati i pružati pomoć Odboru za javni nadzor, nadležnim tijelima država članica Europske unije i trećih država iz djelokruga svoje nadležnosti, a posebice razmjenjivati informacije i surađivati u nadzornim radnjama koje se odnose na obavljanje revizije u skladu s odredbama ovoga Zakona,“.

Dosadašnja točka 18. postaje točka 19.

Članak 13.

U članku 36. stavku 1. točka 3. briše se, a dosadašnja točka 4. postaje točka 3.

Članak 14.

U članku 38. stavku 1. točka 2. briše se, a dosadašnje točke 3., 4., 5., 6., 7. i 8. postaju točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7.

Članak 15.

U članku 39. stavku 2. točka 2. briše se, a dosadašnje točke 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9. postaju točke 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8.

U članku 39. stavku 3. broj: „11“ zamjenjuje se riječju: „sedam“.

U točki 3. riječ: „devet“ zamjenjuje se riječju: „pet“, a zadnja rečenica briše se.

Članak 16.

U glavi VI. naslov se mijenja i glasi: „ODBOR ZA JAVNI NADZOR“.

Članak 17.

Članak 42. mijenja se i glasi:

„(1) Odbor za javni nadzor neovisno je i samostalno tijelo javnog nadzora nad Komorom, revizorskim društvima, samostalnim revizorima i ovlaštenim revizorima.

(2) Odbor za javni nadzor ovlašten je za suradnju s nadzornim tijelima država članica Europske unije i s nadzornim tijelima trećih država.“

Članak 18.

Iza članka 42. dodaju se članci 42.a, 42.b, 42.c, 42.d i 42.e i podnaslovi koji glase:

„Područja djelovanja

Članak 42.a

(1) Odbor za javni nadzor u obavljanju poslova ima ovlasti nadzora nad sljedećim aktivnostima:

1. izdavanja i oduzimanja dozvola i certifikata te registracije ovlaštenih revizora i revizorskih društava i samostalnih revizora,
2. usvajanja i primjene Međunarodnih revizijskih standarda,
3. usvajanja i primjene standarda o pitanjima profesionalne etike,
4. interne kontrole kvalitete revizorskih društava i samostalnih revizora,
5. stalnog obrazovanja putem programa Komore,
6. organizacije ispita i izdavanje certifikata za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora,
7. nostrifikacije stranih isprava – certifikata ovlaštenih revizora,
8. osiguranja sustava provjere kvalitete rada,

9. metodologije koju donosi Komora za obavljanje provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora,
10. provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora koje provodi Komora,
11. zaračunatih revizorskih naknada,
12. stegovnih postupaka i drugih mjera odnosno istražnih i disciplinskih postupaka koji se provode s ciljem otklanjanja i sankcioniranja nepravilnosti, te
13. prijevoda tumačenja, stručnih mišljenja i obrazloženja koja izdaje Komora u vezi s primjenom propisa o reviziji.

(2) Odbor za javni nadzor prati provedbu propisa, predlaže izmjenu i dopunu propisa i sudjeluje u postupku donošenja ili izmjena propisa putem svojih članova.

(3) Odbor za javni nadzor, u svrhu provedbe ovlasti nadzora iz stavka 1. ovoga članka, po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresirane strane po pravu nadzora poništava i/ili ukida akte Komore sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

(4) Odbor za javni nadzor provodi javni nadzor revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora putem Komore ili ovlaštenih vještaka, te po potrebi u suradnji s nadležnim državnim tijelima.

Članak 42.b

(1) Odbor za javni nadzor razmatra godišnji izvještaj o radu Komore, koji je Komora dužna dostaviti u roku od 30 dana od usvajanja na Skupštini. Nakon što je izvješće o radu razmotrio Odbor za javni nadzor i dao mišljenje, Komora ga u roku od 30 dana dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

(2) U cilju provođenja javnog nadzora Odbor za javni nadzor može prema potrebi tražiti odgovarajuća izvješća i podatke o radu te izvršenim zadaćama Komore.

(3) Ako u provedbi javnog nadzora Odbor za javni nadzor ocijeni da postoje određene nezakonitosti i nepravilnosti koje proizlaze iz provođenja javnog nadzora:

- zatražit će izvješće i druge podatke o uočenim mogućim nepravilnostima,
- predložit će mjere koje Komora mora poduzeti radi njihovog otklanjanja,
- pokrenut će postupak za utvrđivanje odgovornosti zaposlenika Komore,
- sazvat će Skupštinu Komore kada je to potrebno radi zaštite zakonitosti i dobrobiti revizorske struke,
- obavijestiti Ministarstvo financija,
- poduzet će druge mjere iz svoje nadležnosti.

(4) Ministarstvo financija može raspustiti Upravno vijeće Komore i smijeniti predsjednika Komore ako Odbor za javni nadzor u radu tih tijela utvrdi značajnije nepravilnosti, odnosno ako ona ni nakon opomene ne ispune svoje zakonske obveze.

(5) Administrativno-tehničke poslove potrebne za rad Odbora za javni nadzor obavlja Ministarstvo financija.

(6) U postupku javnog nadzora odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima.

Članak 42.c

(1) Odbor za javni nadzor donosi poslovnik kojim detaljnije uređuje organizaciju i način svoga rada, a potvrđuje ga Vlada Republike Hrvatske.

(2) Odbor za javni nadzor objavljuje godišnji program rada i izvještaj o radu na svojim internetskim stranicama.

(3) Odbor za javni nadzor dostavlja Vladi Republike Hrvatske godišnji izvještaj o radu.

Sastav Odbora za javni nadzor

Članak 42.d

(1) Odbor za javni nadzor ima sedam članova, koje na prijedlog ministra financija imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske iz kruga predstavnika nadzora financijskog sustava, uređenog tržišta vrijednosnih papira, Hrvatske narodne banke, Hrvatske gospodarske komore, Ministarstva financija, akademske zajednice, te ovlaštenih revizora.

(2) Članom Odbora za javni nadzor može biti imenovana osoba, koja:

- je završila najmanje studijski program druge razine studija prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju iz području prava ili ekonomije,
- nije zaposlena u Komori i nije član niti jednog tijela Komore,
- je najmanje pet godina djelovala na područja računovodstva, revizije, financija ili pravosuđa,
- da nije pravomoćno osuđivana za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja,
- nije zaposlena u revizorskom društvu ili kod samostalnog revizora i tri godine prije imenovanja u Odbor za javni nadzor nije imala pravo glasa kao član revizorskog društva, nije bila član upravnog ili poslovnog tijela revizorskog društva i nije bila zaposlena u revizorskom društvu ili kod samostalnog revizora, odnosno na neki drugi način povezana s njim.

(3) Većina članova Odbora za javni nadzor moraju biti osobe koje aktivno ne sudjeluju u obavljanju poslova revizije prema odredbama ovog Zakona.

(4) Članovi Odbora za javni nadzor imenuju se na razdoblje od četiri godine s mogućnošću ponovnog imenovanja, najviše dva puta.

(5) Članovi Odbora za javni nadzor odlučuju neovisno i samostalno.

(6) Aktivnosti Odbora te novčane naknade za rad članova Odbora za javni nadzor u skladu s poslovnikom Odbora financiraju se iz državnog proračuna.

Zaštita tajnosti podataka

Članak 42.e

(1) Odredbe članka 33. ovoga Zakona u vezi zaštite tajnosti podataka primjenjuju se na članove Odbora za javni nadzor.

(2) Odredbe članka 33. ovoga Zakona ne primjenjuju se na članove Odbora za javni nadzor i na članove tijela Komore kada je riječ o razmjeni podataka i suradnji među nadležnim tijelima država članica Europske unije vezane za poslove prema ovom Zakonu. Način, postupak, razloge i uvjete za razmjenu podataka, revizorskih radnih materijala i drugih dokumenata

određuje Odbor za javni nadzor poslovníkom.

(3) Stavak 2. ovoga članka odnosi se na razmjenu podataka s nadležnim tijelima u trećim državama, ako je sklopljen sporazum o međusobnoj suradnji.“.

Članak 19.

Članak 43. mijenja se i glasi:

„(1) Komora provodi nadzor i provjeru kvalitete rada (dalje u tekstu: provjera kvalitete rada) revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora radi provjere:

- obavljaju li reviziju u skladu s ovim Zakonom, Međunarodnim revizijskim standardima i drugim pravilima revizorske struke,
- ispunjavaju li zahtjeve neovisnosti,
- kvantitete i kvalitete angažiranih ljudskih potencijala i ostalih sredstava,
- zaračunatih revizorskih naknada,
- unutarnjeg sustava provjere kvalitete rada,
- ispunjavaju li uvjete za izdavanje dozvola za obavljanje usluga revizije, odnosno za dobivanje certifikata,
- ispunjavaju li uvjete za upis u odgovarajuće registre,
- je li izvješće o transparentnosti sastavljeno i objavljeno u skladu s člankom 17.a ovoga Zakona,
- izvještaja i drugih obavijesti koje su prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa dužni podnositi Komori, odnosno izvještavati je o pojedinim činjenicama i okolnostima.

(2) Osobe koje provode provjeru kvalitete rada iz stavka 1. ovoga članka moraju proći dodatnu izobrazbu prema programu Komore na koji suglasnost daje Odbor za javni nadzor.

(3) Provjera kvalitete rada subjekata iz stavka 1. ovoga članka provodi se na objektivan način i postupkom koji isključuje bilo kakav sukob interesa između osoba koje provode provjeru kvalitete rada i revizorskih društava te samostalnih revizora.

(4) Osobe koje provode provjeru kvalitete rada moraju osigurati dovoljan broj odabranih revizorskih spisa i dokumenata odnosno testnih uzoraka kako bi predmetna provjera bila kvalitetna i cjelovita, primjenjujući međunarodne revizijske standarde i zahtjeve vezane uz neovisnost njihova rada.

(5) Provjera kvalitete rada iz stavka 1. ovoga članka podliježe javnom nadzoru kojega provodi Odbor za javni nadzor.“.

Članak 20.

U članku 44. stavak 1. briše se., a dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 1. i 2.

Članak 21.

U članku 45. stavku 1. riječ: „deset“ zamjenjuje se s riječju: „pet“, a iza riječi: „Komore“ briše se točka i dodaju riječi: „uz prethodnu suglasnost Odbora za javni nadzor.“.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Za financiranje provjere kvaliteta rada koriste se sredstva Komore.

(4) Ovlašteni revizori iz stavka 1. ovog članka obrazovat će se po posebnom programu Komore na koji prethodnu suglasnost daje Odbor za javni nadzor.“.

Članak 22.

U članku 63. u stavku 4. iza riječi „revizoru“ briše se točka i dodaju riječi “te nadležnom tijelu države članice i trećih država u kojoj revizorsko društvo ili samostalni revizor ima dozvolu za rad.“.

Članak 23.

U članku 65. stavku 1. iza točke 8. dodaje se točka 9. koja glasi:

„9. ako godišnje izvješće o transparentnosti ne objavi na način propisan odredbama članka 17.a ovoga Zakona,“.

Dosadašnje točke 9.,10.,11. i 12. postaju točkama 10., 11., 12. i 13.

Dosadašnja točka 10. koja je postala točka 11. briše se.

Iza nove točke 13. dodaju se točke 14. i 15. koje glase:

„14. ako ne provede zamjenu ovlaštenog revizora, potpisnika revizorskog izvješća na način propisan odredbama članka 26.a ovoga Zakona,

15. ako ne postupi u skladu s odredbama članka 29. ovoga Zakona,“.

Dosadašnje točke 13., 14., 15. i 16. postaju točkama 16., 17., 18. i 19.

Članak 24.

U članku 69. stavku 1. u točki 6. riječi: „Ministarstva financija“ zamjenjuju se riječima: “Odboru za javni nadzor i Vladi Republike Hrvatske“, a broj: „42“ zamjenjuje se brojem: „42.b“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(1) Odbor za javni nadzor imenovat će se najkasnije u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odbor za javni nadzor obavezan je donijeti poslovnik o svom radu u roku 60 dana od imenovanja.

(3) Iznimno od članka 45. stavka 3. Zakona, ustrojavanje provjere kvalitete rada financirat će se iz svih ostvarenih prihoda Komore.

(4) Članove Upravnog vijeća Komore iz članka 39. Zakona o reviziji izabrat će Skupština Komore na prvom zasjedanju nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Tarifa revizorskih usluga (Narodne novine, broj 80/07).

(6) Naknade koje su ugovorene temeljem Tarife revizorskih usluga do stupanja na snagu ovog Zakona ostaju na snazi do ispunjenja ugovornih obveza za koje su ugovorene.

(7) Za potrebe javne objave iz članka 20. i 22. Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 109/07), a do stupanja na snagu članka 17. Zakona o računovodstvu, primjenjuju se odredbe članka 6. Zakona.

Članak 26.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 2. ovog Zakona, te članaka 17.a i 26.a Zakona koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, od kada počinje prva godina primjene za odredbe članka 26.a stavak 1. Zakona.

VI. OBRAZLOŽENJE ODREDBI KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REVIZIJI

Uz članak 1.

U ovom članku nadopunjuju se odredbe koje se odnose na sadržaj Zakona te se tako nadodaje da se ovim Zakonom uređuje i Odbor za javni nadzor i provođenje javnog nadzora.

Uz članak 2.

Ovim člankom brišu se stavci od 1. do 4. jer su uređeni Zakonom o računovodstvu i Zakonom o trgovačkim društvima s primjenom od stupanja u članstvo Europske unije.

Uz članak 3.

Ovim člankom daje se definicija ovlaštenog revizora, navode se uvjeti koje je potrebno zadovoljiti da bi se stekao certifikat, te potreba konstantnog usavršavanja.

Ovlašteni revizor može biti državljanin Republike Hrvatske ili strani državljanin, te se navode uvjeti koje mora ispunjavati strani državljanin da bi mogao obavljati poslove revizije u Republici Hrvatskoj.

Naglašeno je također da ovlašteni revizor mora djelovati u skladu s Kodeksom profesionalne etike revizora. Izmjenama ovog članka biti će potrebno obavijestiti Odbor za javni nadzor umjesto Ministarstva financija.

Uz članak 4.

Na revizorska društva i samostalne revizore ne primjenjuju se odredbe Zakona o Hrvatskoj gospodarskoj komori jer su oni članovi vlastite asocijacije i imaju svoju vlastitu Komoru prema kojoj su u obvezi ispunjavati svoje zadaće.

Uz članak 5.

Do sada je bilo propisano da predstavnik pravne osobe kod koje se obavlja revizija i predstavnik revizorskog društva, te samostalni revizor obavještava Komoru i Ministarstvo financija o neopravdanom raskidu ugovora o obavljanju revizije. Izmjenama ovog članka bit će potrebno obavijestiti Odbor za javni nadzor umjesto Ministarstva financija.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisano je da se radna dokumentacija i spisi prikupljeni u tijeku revizije iznimno mogu koristiti za potrebe provjere kvalitete rada koju obavlja Komora te za potrebe javnog nadzora.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisana je obveza revizorskog društva i samostalnih revizora koji obavljaju revizije društava od javnog interesa, da u roku od tri mjeseca od isteka poslovne godine moraju objaviti na svojim internetskim stranicama godišnja izvješća o

transparentnosti. Ovim člankom propisan je i sadržaj gore navedenih izvješća. Samostalni revizor ili osoba ovlaštena za zastupanje revizorskog društva potpisuje izvješće o transparentnosti. Izvješće o transparentnosti potrebno je sastaviti i objaviti kako bi javnosti bili poznati svi značajni podaci o revizorskim društvima i samostalnim revizorima koji obavljaju revizije društava od javnog interesa.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisana je dužnost revizorskog društva i/ili samostalnog revizora da se osiguraju sukladno propisima o osiguranju i obnavljaju osiguranje od odgovornosti za štetu koju bi trećim osobama mogli počinuti obavljanjem usluga revizije.

Uz članak 9.

Ovim člankom uređuju se naknada za obavljanje reviziju.

Uz članak 10.

Člankom 26.a propisana je obveza revizorskog društva i samostalnog revizora da najkasnije svake sedme godine moraju provesti zamjenu ovlaštenog revizora, potpisnika revizorskog izvještaja. Navedeni revizor može ponovno sudjelovati u obavljanju revizije u istom društvu od javnog interesa nakon proteka razdoblja od minimalno dvije godine.

Ovim člankom propisuju se dvije stvari i to zamjena ili rotacija ovlaštenog revizora koji duže od sedam godina obavlja revizije u društvima od javnog interesa i zabrana zapošljavanja u upravljačkoj strukturi.

U članku 26.b propisana je obveza ovlaštenog revizora da davanjem otkaza, ne smije postati član upravljačke strukture kod revidiranog subjekta minimalno dvije godine nakon poslovne godine za koju je obavljao reviziju.

Uz članak 11.

Ovim člankom je propisana obveza revizorskom društvu i samostalnom revizoru potvrđivanje neovisnosti od subjekata javnog interesa čiju reviziju financijskih izvješća provode. Potvrda neovisnosti daje se jednom godišnje u pisanom obliku revizorskom odboru kako bi isti dobio saznanje o potpunoj neovisnosti revizorskog društva od revidiranog subjekta.

Uz članak 12. i 13.

Ovim člancima brišu se odredbe vezane za Tarifu revizorskih usluga.

Uz članak 14.

Ovim člankom mijenjaju se određene nadležnosti Komore te je tako propisano da Komora u slučaju provođenja provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, ako utvrdi nepravilnosti o tome svakih šest mjeseci obavještava Odbor za javni nadzor umjesto Ministarstvo financija.

To iz razloga, što je prema ovim izmjenama Zakona, Odbor za javni nadzor nadležan za provođenje javnog nadzora nad revizorskom strukom, a ne više Ministarstvo financija.

Nadalje, u nadležnost Komori dodana je i obveza Komore da surađuje i pruža pomoć nadležnim tijelima država članica Europske unije i trećih država iz djelokruga poslova koji proizlaze iz njene nadležnosti.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisuje se broj smanjenja članova Upravnog vijeća Komore tako da broj članova umjesto dosadašnjih jedanaest (11) bude sedam (7). Isto tako Skupština Komore bira pet (5) umjesto dosadašnjih devet (9) članova. Navedena promjena provodi se radi lakšeg rada s manjim brojem članova Vijeća, a osim toga napušta se regionalni pristup zastupljenosti što se u dosadašnjem radu nije pokazalo kao najbolje rješenje.

Uz članak 16.

Ovim člankom mijenja se naslov u Glavi VI. Zakona.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuje se što je Odbor za javni nadzor i njegova nadležnost za suradnju s nadzornim tijelima država članica Europske unije i s nadzornim tijelima trećih država. To je novo neovisno i samostalno tijelo nadležno za javni nadzor revizorske struke.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisano je područje djelovanja Odbora za javni nadzor, njegove nadležnosti, financiranje obveza izvješćivanja i druge zadaće.

Člankom 42.a propisuje se područje djelovanja Odbora za javni nadzor i njegove ovlasti. Najznačajnije su njegove ovlasti nadzora nad dozvolama za rad i certifikatima ovlaštenih revizora, revizorskih društava i samostalnih revizora, zatim nadzor nad usvajanjem i primjenom Međunarodnih revizijskih standarda i standarda vezanih uz profesionalnu etiku, nadzor nad internim kontrolama kvalitete revizorskih društava i samostalnih revizora, nadzor nad provjerom kvalitete rada revizorske struke u cjelini, a uz niz drugih oblika nadzora bitan je i nadzor nad svim aktivnostima Komore. Odbor za javni nadzor u obavljanju svojih nadležnosti postupa u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku, provodi javni nadzor revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora putem Komore ili ovlaštenih vještaka, te po potrebi u suradnji s nadležnim državnim tijelima..

Člankom 42.b propisuje se nadležnost Odbora nad godišnjim izvješćem o radu Komore. Prema potrebi Odbor za javni nadzor može zatražiti odgovarajuća izvješća i podatke o radu i izvršenim zadaćama Komore. Stručne poslove potrebne za rad Odbora za javni nadzor obavlja Ministarstvo financija.

Člankom 42.c propisano je da Odbor za javni nadzor donosi poslovnik, te da objavljuje godišnji program rada i izvještaj o radu na svojim internetskim stranicama koji dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

Člankom 42.d određen je sastav Odbora za javni nadzor. On se sastoji od 7 (sedam) članova, koje na prijedlog Ministara financija imenuje Vlada Republike Hrvatske kao

predstavnik različnih područja i to nadzora financijskog sustava, uređenog tržišta vrijednosnih papira, Hrvatske narodne banke, gospodarskih subjekata čiji vrijednosni papiri su uvršteni na uređeno tržište, Ministarstva financija, akademske zajednice, te ovlaštenih revizora. Ovim člankom propisani su također uvjeti za imenovanje članova Odbora za javni nadzor. Imenuju se za razdoblje od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja, najviše dva puta.

Člankom 42.e propisana je zaštita tajnosti podataka koja se primjenjuje na članove Odbora za javni nadzor, i kada se te odredbe ne primjenjuju u slučajevima razmjene podataka među nadležnim tijelima država članica Europske unije u nadzorima povezanim s obavljanjem revizija financijskih izvještaja, te razmjene podataka s nadležnim tijelima u trećim državama, ako je sklopljen sporazum o međusobnoj suradnji.

Uz članak 19.

U ovom članku je obuhvaćen djelokrug rada Komore u svezi obavljanja provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora. Provjera kvalitete rada Komore podliježe javnom nadzoru kojega provodi Odbor za javni nadzor.

Uz članak 20.

Ovim člankom briše se 1. stavak članka 44. Zakona kojim su do sada bile propisane nadležnosti Komore u provođenju provjere kvalitete rada. Sada je to regulirano odredbama prethodnog članka, odnosno člankom 43. Zakona.

Uz članak 21.

Odredbama ovog članka smanjuje se potrebno radno iskustvo s deset godina na pet godina za ovlaštene revizore na poslovima obavljanja provjere kvalitete rada revizorskih društava i samostalnih revizora.

Navedena izmjena se provodi jer je veoma teško naći iskusne revizore s deset godina staža koji su spremni obavljati ove poslove. Za njihovo imenovanje sada je potrebna i suglasnost Odbora za javni nadzor.

Za financiranje provjere kvalitete rada koriste se sredstva Komore posebno izdvojena za tu svrhu, a po potrebi i sredstva iz državnog proračuna. Navedeno je potrebno propisati radi neovisnosti ovlaštenih revizora od financijskih sredstava koja su potrebna za isplatu njihovih plaća. Naime, oni pri obavljanju poslova provjere kvalitete rada moraju biti potpuno neovisni, pa tako i financijski od revizorskih društava i samostalnih revizora gdje provode provjere.

Uz članak 22.

Ovaj članak nadopunio je članak 63. Zakona i sada je propisano da se odluka o oduzimanju dozvole dostavlja revizorskom društvu, odnosno samostalnom revizoru, te nadležnom tijelu države članice i trećih država u kojoj revizorsko društvo ili samostalni revizor ima dozvolu za rad. Do sada nije postojala obveza obavještanja nadležnih tijela zemalja članica Europske unije i trećih država.

Uz članak 23.

Ovim člankom nadopunjuju se kaznene odredbe u slučaju neobjavlivanja izvješća o transparentnosti i ako se ne obavi zamjena, odnosno rotacija ovlaštenog revizora u propisanom roku.

Uz članak 24.

Ovim člankom mijenjaju se kaznene odredbe propisane člankom 69. Zakona s obzirom na promjenu nadležnosti Ministarstva financija i Odbora za javni nadzor.

Uz članak 25.

Ovim člankom propisan je rok u kojem je potrebno imenovati članove Odbora za javni nadzor i u kojem je roku Odbor obvezan donijeti poslovnik o radu. Iznimno je dopušteno za ustrojavanje provjere kvalitete rada koristiti ukupne prihode Komore. Isto tako propisano je da će članove Upravnog vijeća Komore izabrati Skupština Komore na prvom zasjedanju nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. Stavkom 5. propisan je prestanak važenja Tarife revizorskih usluga danom stupanja na snagu ovog Zakona. Međutim, naknade koje su ugovorene temeljem Tarife revizorskih usluga do stupanja na snagu ovog Zakona ostaju na snazi do ispunjenja ugovornih obveza za koje su ugovorene.

Uz članak 26.

Ovim člankom u prijelaznim i završnim odredbama propisano je stupanje na snagu Zakona s time da odredbe vezane uz Izvješće o transparentnosti i o zamjeni – rotaciji ovlaštenih revizora stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

VII. TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje obavljanje revizije financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja obveznika revizije, određuju osobe ovlaštene za pružanje usluga revizije, uvjeti za obavljanje usluga revizije, revizorski odbor, osnivanje i rad Hrvatske revizorske komore, te nadzor njezina poslovanja, nadzor i provjera kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, izdavanje i oduzimanje dozvole za obavljanje usluga revizije te druga pitanja u vezi s revizijom.

Članak 6.

(1) Jednom godišnje reviziji podliježu financijski izvještaji svih dioničkih društava te komanditnih društava i društava s ograničenom odgovornošću čiji godišnji ukupan prihod u godini koja prethodi reviziji prelazi 30.000.000,00 kuna, banaka, osiguravajućih društava, investicijskih fondova, mirovinskih fondova, mirovinskih osiguravajućih društava i drugih društava po posebnim propisima, kao i povezanih društava bez obzira na njihovu veličinu, ako vladajuće društvo podliježe reviziji.

(2) Jednom godišnje reviziji podliježu i konsolidirani financijski izvještaji.

(3) Društva s ograničenom odgovornošću i komanditna društva čiji ukupan prihod ne prelazi 30.000.000,00 kuna podliježu obvezi revizije u skladu s vlastitim pravilima, izjavom o osnivanju ili društvenim ugovorom.

(4) Skupština pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka bira i imenuje revizorsko društvo ili samostalnog revizora najkasnije do 30. rujna godine na koju se revizija odnosi.

(5) Izbor revizorskog društva ili samostalnog revizora ne smije biti ničim uvjetovan, osim u slučajevima predviđenima Zakonom o trgovačkim društvima.

(6) Revizija koja je uvjetovana bilo kojom činjenicom smatra se nevažećom, pa je društvo iz stavka 1. ovoga članka dužno izvršiti ponovni izbor revizora u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Ovlašteni revizor

Članak 7.

(1) Ovlašteni revizor je neovisna stručna osoba koja je stekla certifikat Komore za zvanje ovlaštenog revizora.

(2) Za stjecanje certifikata kandidat mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. mora imati visoko stručno obrazovanje,

2. mora imati najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima obavljanja revizije, uz mentorstvo ovlaštenog revizora,

3. mora imati položen ispit za ovlaštenog revizora,

4. mora se aktivno služiti hrvatskim jezikom u govoru i pismu,

5. mora imati hrvatsko državljanstvo,

6. mora imati dokaz da nije pravomoćno osuđivan za kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja.

(3) Nakon stjecanja certifikata za zvanje ovlaštenog revizora, ovlašteni revizor ima pravo i obvezu kontinuirano stručno se usavršavati prema programu obrazovanja koji donosi Komora.

(4) Ovlašteni revizor može biti državljanin Republike Hrvatske ili strani državljanin kojemu Komora nostrificira stranu ispravu kojom dokazuje zvanje ovlaštenog revizora. Državljaninu Republike Hrvatske isprava će se nostrificirati nakon što Komora provjeri predlagateljevo poznavanje zakonodavstva Republike Hrvatske potrebno za obavljanje poslova revizije.

Stranom državljaninu isprava će se nostrificirati nakon što se Komori dostavi potvrda nadležne institucije o aktivnom znanju hrvatskoga jezika u govoru i pismu te nakon što Komora provjeri dostavljenu potvrdu i predlagateljevo poznavanje zakonodavstva Republike Hrvatske potrebno za obavljanje poslova revizije. Poznavanje zakonodavstva odnosi se na područje računovodstva i financija, revizije, prava trgovačkih društava, poreznog prava, građanskog i trgovačkog prava, prava socijalnog osiguranja i zapošljavanja te informatike. Suglasnost na program provjere poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske daje Ministarstvo financija.

(5) Osobe koje nemaju visoko stručno obrazovanje ekonomske struke, a žele steći certifikat ovlaštenog revizora obrazovat će se prema širem programu Komore na koji suglasnost daje Ministarstvo financija. Program iz ovoga stavka uključuje predmete neophodne za stjecanje stručnih znanja iz područja ekonomije.

(6) Ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora polaže se prema programu Komore na koji suglasnost daje Ministarstvo financija.

(7) Certifikat o zvanju ovlaštenog revizora pisani je dokument koji ovlaštenom revizoru izdaje Komora nakon položenog ispita i ispunjenja uvjeta iz stavka 2. ovoga članka.

(8) Pravo na obavljanje revizije ovlašteni revizor stječe ispunjenjem uvjeta propisanih odredbama ovoga članka i upisom u registar ovlaštenih revizora koji se vodi u Komori.

(9) Ovlašteni revizor mora djelovati u skladu s Kodeksom profesionalne etike revizora.

Dodatne djelatnosti uz revizorske usluge

Članak 11.

(1) Revizorsko društvo može, pored usluga revizije, u okviru svoje registrirane djelatnosti obavljati i usluge s područja financija i računovodstva, usluge financijskih analiza i kontrola, usluge poreznog i ostaloga poslovnog savjetovanja, usluge procjenjivanja vrijednosti poduzeća, imovine i obveza, usluge sudskog vještačenja, usluge izrade i ekonomske ocjene investicijskih projekata.

(2) Obavljanje usluga s područja financija i računovodstva, poreznog i ostaloga poslovnog savjetovanja, procjenjivanja vrijednosti poduzeća, imovine i obveza te sudskog vještačenja isključuje mogućnost obavljanja usluga revizije u istoj pravnoj osobi za istu poslovnu godinu. Zabrana obavljanja usluga revizije odnosi se na sva povezana društva revidiranog subjekta kao i revizorskog društva.

Ugovor o reviziji

Članak 12.

(1) Međusobna prava i obveze revizorskog društva ili samostalnog revizora i pravne osobe kod koje se obavlja revizija uređuju se ugovorom o reviziji.

(2) Ugovor o reviziji mora biti zaključen u pisanom obliku, nakon odabira revizorskog društva ili samostalnog revizora.

(3) Revizorsko društvo ili samostalni revizor ne smiju ugovorene poslove ustupati drugim revizorskim društvima i samostalnim revizorima.

(4) Ugovor o reviziji se može otkazati iz opravdanih razloga. Razlike u mišljenjima, koje se odnose na područja računovodstva i revizije, predstavnika pravne osobe kod koje se obavlja revizija i revizorskog društva te samostalnog revizora ne mogu biti opravdana osnova za raskid ugovora.

(5) Predstavnik pravne osobe kod koje se obavlja revizija i revizorskog društva te samostalni revizor obavijestit će Komoru i Ministarstvo financija o neopravdanom raskidu ugovora iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 15.

(1) Ovlašteni revizor priprema cjelovitu i preglednu radnu dokumentaciju koja potkrepljuje revizorsko mišljenje. Komora će posebnim pravilnicima urediti oblik i sadržaj radne dokumentacije.

(2) Radna dokumentacija, koju prikuplja i priprema ovlašteni revizor, revizorsko društvo i samostalni revizor čuva se najmanje deset godina, počevši od poslovne godine na koju se revizija odnosi.

(3) Radna dokumentacija i spisi prikupljeni u tijeku revizije vlasništvo su revizorskog društva i samostalnog revizora, povjerljive su naravi i mogu se koristiti samo za potrebe revizije u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnosti podataka. Iznimno se mogu koristiti za potrebe provjere kvalitete rada koju obavlja Komora.

(4) Radna dokumentacija koja potkrepljuje revizorsko izvješće i koja se priprema u obliku i sadržaju kako to propisuje Komora sastavlja se na hrvatskom jeziku.

Osiguranje od odgovornosti

Članak 18.

Revizorsko društvo ili samostalni revizor dužni su se kod osiguratelja u Republici Hrvatskoj osigurati i obnavljati osiguranje od odgovornosti za štetu koju bi trećim osobama mogli počinuti obavljanjem usluga revizije.

Naknada za obavljenju reviziju i tarifa

Članak 20.

(1) Za obavljenju reviziju plaća se naknada. Iznos naknade određuje se ugovorom.

(2) Revizorsko društvo i samostalni revizor imaju pravo na naknadu za obavljenju reviziju, koja ne može biti niža od tarife revizorskih usluga koju utvrđuje i donosi Komora, uz suglasnost Ministarstva financija.

(3) Tarifa iz stavka 2. ovoga članka kojom se utvrđuju najniži iznosi naknada objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Članak 29.

Samostalni revizor ili revizorsko društvo mora revizorski odbor izvještavati o ključnim pitanjima koja proizlaze iz revizije, a posebno o značajnim slabostima unutarnje kontrole u vezi s procesom financijskog izvještavanja.

Osnivači Komore

Članak 31.

(1) Osnivači Komore su revizorske tvrtke osnovane prema Zakonu o reviziji (»Narodne novine«, br. 90/92.) koje imaju dozvolu za rad Ministarstva financija Republike Hrvatske.

(2) Revizorsko društvo, odnosno samostalni revizor imaju po jedan glas pri odlučivanju u tijelima Komore, bez obzira na broj zaposlenih ovlaštenih revizora.

Nadležnosti i zadaće Komore

Članak 32.

(1) Komora ima nadležnosti i obavlja zadaće na području usluga revizije i drugih stručnih područja u vezi s revizijom.

(2) Komora:

1. prevodi, objavljuje i daje tumačenja Međunarodnih revizijskih standarda,
  2. donosi kodeks profesionalne etike revizora,
  3. donosi tarifu revizorskih usluga,
  4. predlaže program revizorskih ispita, program poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske, provodi stručno obrazovanje i organizira ispite za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora,
  5. izdaje certifikat ovlaštenog revizora,
  6. propisuje uvjete i provodi nostrifikaciju stranih isprava – certifikata ovlaštenih revizora,
  7. vodi registar ovlaštenih revizora i registre samostalnih revizora, zajedničkih revizorskih ureda i revizorskih društava,
  8. daje prethodnu dozvolu za upis osnivanja revizorskih društava u sudski registar i upis promjena u vezi s tim društvima u sudski registar,
  9. izdaje i oduzima dozvole za rad samostalnim revizorima i revizorskim društvima,
  10. određuje stopu doprinosa, iznos članarine i druge prihode,
  11. brine se o ugledu revizijske profesije,
  12. izrađuje minimalnu metodologiju obavljanja provjere kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora,
  13. nadzire rad i provjerava kvalitetu rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, prema potrebi vodi stegovne postupke te poduzima potrebne mjere da se utvrđene nepravilnosti uklone i sankcioniraju, o čemu svakih šest mjeseci obavještava Ministarstvo financija,
  14. organizira stručna savjetovanja s ciljem stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora i donosi program obrazovanja,
  15. utvrđuje jedinstvena stajališta i objavljuje prijevode tumačenja u vezi s primjenom propisa o reviziji, uz stalno praćenje stručnog razvoja revizorske struke,
  16. daje stručna mišljenja i obrazloženja članovima Komore i trećim osobama na njihov zahtjev,
  17. prati provedbu propisa, predlaže izmjenu propisa i sudjeluje u postupku donošenja ili izmjena propisa,
  18. obavlja i druge zadaće određene ovim Zakonom, odnosno Statutom Komore.
- (3) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, u postupku odlučivanja Komore primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Objava dokumenata

Članak 36.

(1) Komora je obvezna u »Narodnim novinama«, službenom listu Republike Hrvatske, objaviti:

1. Statut,
2. Međunarodne revizijske standarde,

3. Tarifu revizorskih usluga,
  4. Odluku o stopi doprinosa, odnosno članarine.
- (2) Opći akti i drugi dokumenti koje Komora donosi u skladu sa Statutom objavljuju se u glasilu Komore i na internetskoj stranici Komore.
- (3) Registri samostalnih revizora, zajedničkih revizorskih ureda i revizorskih društava, podaci o članovima uprave i vlasnicima revizorskih društava te registar ovlaštenih revizora moraju biti dostupni javnosti. Registri sadrže: naziv, adrese i registarski broj samostalnih revizora, zajedničkih revizorskih ureda i revizorskih društava, imena i prezimena i registarski broj ovlaštenog revizora, te naziv revizorskog društva ili samostalnog revizora kod kojeg je zaposlen. Registri se redovito ažuriraju i objavljuju u glasilu Komore i na internetskoj stranici Komore.

Skupština

Članak 38.

- (1) Skupština:
1. donosi Statut i druge opće akte Komore,
  2. utvrđuje tarifu revizorskih usluga,
  3. donosi odluku o stopi doprinosa i iznosu članarine,
  4. utvrđuje cijene usluga koje obavlja Komora,
  5. donosi kodeks profesionalne etike revizora,
  6. utvrđuje pravila nadzornog i arbitražnog postupka,
  7. bira članove Upravnog vijeća, predsjednika Komore i članove drugih tijela određenih Statutom,
  8. utvrđuje program i plan rada, financijski plan i godišnje izvješće o radu Komore te usvaja financijske izvještaje.
- (2) Skupština može odlučivati i o drugim pitanjima određenima Statutom.

Upravno vijeće

Članak 39.

- (1) Komorom upravlja Upravno vijeće.
- (2) Upravno vijeće:
1. predlaže programe rada i razvoja Komore te prati njihovo provođenje,
  2. predlaže tarifu revizorskih usluga,
  3. predlaže stopu doprinosa i iznos članarine,
  4. predlaže cijene za usluge koje obavlja Komora,
  5. utvrđuje minimalni oblik i sadržaj radne dokumentacije obavljanja revizije,
  6. utvrđuje minimalnu metodologiju obavljanja provjere kvalitete rada,
  7. odlučuje o izdavanju i oduzimanju dozvola za obavljanje revizije,
  8. objavljuje prevedene Međunarodne revizijske standarde i druga pravila revizorske struke,
  9. obavlja druge stručne zadaće i usluge povezane s razvojem revizorske struke u skladu sa Statutom Komore,
  10. daje članovima Komore stručna mišljenja i obrazloženja ako oni to zatraže,
  11. donosi pravilnike i akte u skladu sa Statutom Komore,
  12. obavlja i druge zadaće određene Statutom Komore.
- (3) Upravno vijeće Komore ima 11 članova, i to:
1. predsjednika Komore koji je po funkciji i član Upravnog vijeća,
  2. jednog člana imenuje Ministarstvo financija,

3. devet članova bira Skupština Komore između ovlaštenih revizora upisanih u registar Komore, uz uvjet da su zaposleni u revizorskom društvu ili kod samostalnog revizora. Iz istog revizorskog društva odnosno samostalnog revizora može se birati samo jedan član. Članovi se biraju po regionalnom načelu.

(4) Članovi Upravnog vijeća imenuju se na razdoblje od četiri godine. Nakon isteka mandata mogu biti ponovno imenovani samo na još jedno mandatno razdoblje.

VI. JAVNI NADZOR KOMORE

Članak 42.

(1) Ministarstvo financija provodi javni nadzor u poslovanju Komore.

(2) U provođenju javnog nadzora Ministarstvo financija nadzire osobito:

- zakonitost rada i postupanje Komore,
- djelotvornost, ekonomičnost i svrhovitost rada Komore,
- unutarnje ustrojstvo i organizaciju Komore te osposobljenost zaposlenika za obavljanje poslova iz nadležnosti Komore,
- odnos zaposlenika Komore prema revizorskim društvima, samostalnim revizorima, ovlaštenim revizorima, revidiranim subjektima i drugim strankama.

(3) Ministarstvo financija razmatra godišnji izvještaj o radu Komore, koji je Komora dužna dostaviti u roku od 30 dana od usvajanja na Skupštini. Ministarstvo financija jedanput godišnje pisano izvještava Vladu Republike Hrvatske o radu Komore.

(4) U cilju provođenja javnog nadzora Ministarstvo financija može prema potrebi tražiti odgovarajuća izvješća i podatke o radu te izvršenim zadaćama Komore.

(5) Ako u provedbi javnog nadzora Ministarstvo financija ocijeni da postoje određene nezakonitosti i nepravilnosti koje proizlaze iz nadzora navedenog u stavku 2. ovoga članka:

- zatražit će izvješće i druge podatke o uočenim nepravilnostima,
- predložiti će mjere koje Komora mora poduzeti radi njihovog otklanjanja,
- pokrenut će postupak za utvrđivanje odgovornosti zaposlenika Komore,
- sazvat će Skupštinu Komore kada je to potrebno radi zaštite zakonitosti i dobrobiti revizorske struke,
- može raspustiti Upravno vijeće i smijeniti predsjednika ako u radu tih tijela utvrdi teže nepravilnosti, odnosno ako ona ni nakon opomene ne ispune svoje zakonske obveze,
- poduzet će druge mjere iz svoje nadležnosti.

(6) Ministarstvo financija surađuje s tijelima javnog nadzora revizorske struke drugih država.

(7) U postupku javnog nadzora odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima.

VII. NADZOR I PROVJERA KVALITETE RADA REVIZORSKIH DRUŠTAVA, SAMOSTALNIH REVIZORA I OVLAŠTENIH REVIZORA

Članak 43.

Komora provodi nadzor i provjeru kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora radi provjere posluju li i obavljaju li reviziju u skladu s ovim Zakonom, Međunarodnim revizijskim standardima i drugim pravilima revizorske struke.

Članak 44.

(1) Komora provodi nadzor i provjeru kvalitete rada obavljenih revizija, izvještaja revizorskih društava i samostalnih revizora, ugovora i naknada obavljenih revizija, ocjenu sustava unutarnje kontrole kvalitete revizorskog društva, provjeru vlasničke i upravljačke strukture,

zapošljavanja ovlaštenih revizora i provjeru drugih područja u skladu s odredbama ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: provjera kvalitete rada).

(2) Komora provodi provjeru kvalitete rada najmanje jednom u šest godina, odnosno najmanje jednom u tri godine kod samostalnog revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju subjekata od javnog interesa.

(3) Komora je dužna u pisanom obliku o provjeri kvalitete rada obavijestiti revizorsko društvo i samostalnog revizora 30 dana prije početka obavljanja provjere kvalitete rada.

Članak 45.

(1) Provjeru kvalitete rada obavljaju zaposlenici Komore, ovlašteni revizori s najmanje deset godina iskustva na poslovima revizije, a imenuje ih Upravno vijeće Komore. Imenovanje ovlaštenih revizora provodi se na objektivan način kako bi se spriječio sukob interesa između osobe koja provodi provjeru kvalitete rada i provjeravanih subjekata.

(2) Provjera kvalitete rada mora se organizirati na način da bude neovisna o revizorima i društvima koja podliježu provjeri, te da podliježe javnom nadzoru.

Odluka o oduzimanju dozvole

Članak 63.

(1) Odluka o oduzimanju dozvole mora sadržavati:

1. naznaku o oduzimanju dozvole, s oznakom broja i datuma izdavanja dozvole,
2. naziv i sjedište revizorskog društva, odnosno ime i prezime, datum rođenja i adresu samostalnog revizora kojem je oduzeta dozvola,
3. opis radnji, postupaka ili okolnosti koje su bile razlogom oduzimanja dozvole,
4. rok na koji se dozvola oduzima.

(2) Rok i uvjeti njegovog određivanja propisuju se Statutom Komore.

(3) Odluka o oduzimanju dozvole mora biti obrazložena.

(4) Odluka o oduzimanju dozvole dostavlja se revizorskom društvu, odnosno samostalnom revizoru.

Članak 65.

(1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj revizorsko društvo:

1. ako usluge revizije obavlja bez dozvole Komore suprotno odredbama članka 3. ovoga Zakona,
2. ako se osnuje suprotno odredbama članka 4. ovoga Zakona,
3. ako usluge revizije u revizorskom društvu obavljaju osobe koje ne ispunjavaju uvjete određene člankom 7. ovoga Zakona,
4. ako usluge revizije obavlja suprotno odredbama članka 11. ovoga Zakona,
5. ako ugovorene poslove revizije ustupa suprotno odredbama članka 12. stavka 3. ovoga Zakona. Ako se ponovi prekršaj iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona, Komora će pokrenuti postupak oduzimanja dozvole,
6. ako radnu dokumentaciju ne čuva na način propisan odredbama članka 15. ovoga Zakona,
7. ako krši obvezu zaštite tajnosti podataka iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona,
8. ako revizorsko izvješće ne sastavlja na način propisan odredbama članka 17. ovoga Zakona,
9. ako se ne osigura na način propisan odredbama članka 19. ovoga Zakona,
10. ako ne primjenjuje tarifu propisanu odredbama članka 20. ovoga Zakona,
11. ako obavi reviziju kod pravne osobe iz članka 22. ovoga Zakona,
12. ako obavi reviziju suprotno odredbama članka 26. ovoga Zakona,

13. ako ne obavijesti Komoru na način propisan odredbama članka 41. ovoga Zakona,
  14. ako u provođenju provjere kvalitete rada Komore ne postupi u skladu s odredbama članka 46. ovoga Zakona,
  15. ako u određenom roku ne postupi u skladu s odredbama članka 52. ovoga Zakona,
  16. ako u određenom roku ne postupi u skladu s odredbama članka 56. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u revizorskom društvu.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se samostalni revizor.

Članak 69.

- (1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Komora:
1. ako ne ispunjava zadaće propisane odredbama članka 32. ovoga Zakona,
  2. ako ne čuva poslovnu tajnu prema odredbama članka 33. stavka 1. ovoga Zakona,
  3. ako ne pribavi prethodnu suglasnost Ministarstva financija propisanu odredbom članka 34. stavka 2. ovoga Zakona,
  4. ako ne zatraži suglasnost Ministarstva financija na Statut, kako je propisano odredbama članka 35. stavka 2. ovoga Zakona,
  5. ako ne objavi dokumente na način propisan odredbama članka 36. ovoga Zakona,
  6. ako ne dostavi Ministarstvu financija godišnji izvještaj o radu kako je propisano odredbama članka 42. ovoga Zakona,
  7. ako ne provede provjeru kvalitete rada nad revizorskim društvom ili samostalnim revizorom najmanje jednom u šest, odnosno tri godine prema odredbama članka 44. ovoga Zakona,
  8. ako trgovačkom sudu ne dostavi odluku o brisanju revizorskog društva, odnosno samostalnog revizora kako je propisano odredbama članka 58. ovoga Zakona,
  9. ako u slučaju otkrivenih nepravilnosti u postupku provjere kvalitete rada ne poduzme stegovne mjere ili uvjetno oduzimanje dozvola, kako je propisano odredbama članka 64. ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se predsjednik Komore.